

Izkušnje iz centra za zgled

Nadaljevanje s 1. strani

obilje problemov, kar ugotavljamo tudi v Centru. Ne gre zgolj za neustrezno splošno politiko njenega razvoja, pri čemer mislimo zlasti na cene obrtnih storitev, poslovne prostore, najemnine itd., temveč tudi za delegatski sistem delovanja sindikalnih organizacij, saj slednje še vedno iščejo svoj »prostor pod soncem«, ali drugače povedano, pravo vsebino svojega delovanja.

V Centru, tako kot drugod po Sloveniji, pripisujejo velik pomen sodelovanju SZDL in sindikata pri organiziranju potrošnikov. Sindikat obrtnih delavcev je za dobro organiziranost potrošnikov v krajevnih skupnostih zelo zainteresiran, saj bodo skupnim dogovorom sledile konkretne akcije samoupravnega sporazumevanja med uporabniki in izvajalci obrtnih storitev v smislu 23. in 78. člena zakona o združenem delu. Tudi s strani naše občinske organizacije sindikata obrtnih delavcev je bil poudarjen širok interes za povezavo med potrošniki in izvajalci obrtnih storitev, in sicer ne samo v okviru občine, pač pa tudi v regiji. Akcije organiziranja potrošnikov so v polnem delu in bodo predvidoma končane do dogovorjenega roka. Vendar bo treba še več delovanja, da bodo na eni strani potrošniški sveti v krajevnih skupnostih in zbori KS v skupščinah občin, na drugi strani pa asociacije ali posamezne organizacije izvajalcev obrtnih storitev, začele čimprej z delom.

Morda za konec še to: na letni seji RO sindikata obrtnih delavcev Slovenije smo med drugim slišali, da sta bili doseženi v Sloveniji sklenjeni dve kolektivni pogodbi o delovnih razmerjih med gospodinjstvi in pomočnicami in podobnimi delavci in občanami, ki v svojih gospodinjstvih zaposlujejo druge osebe. Za zgled, kako je mogoče s kolektivno pogodbo urediti omenjena razmerja, so potrdile prve izkušnje občinskih sindikalnih organizacij Maribo in Centra. Tako je s kolektivnimi pogodbami urejen družbenoekonomski položaj 91 odstotka vseh delavcev v individualnem sektorju obrti, ki sodelujejo v delu sindikata obrtnih delavcev. RO tega sindikata pa zajema 95 odstotkov vseh delavcev, zaposlenih v individualnem obrtnem sektorju v republiki.

Prezreti ne kaže, da je sindikat po ustavi in 9. členu zakona o združenem delu pristojen za urejanje družbenoekonomskega položaja delavcev v individualnem sektorju obrti s kolektivno pogodbo. K temu ga zavezuje tudi družbeni dogovor o usklajevanju pravic in obveznosti delavcev, zaposlenih pri delovnih ljudeh, ki samostojno opravljajo dejavnost s sredstvi v lastni občani ter pri drugih fizičnih in pravnih osebah. Zato bo RO storil vse, za posledno uresničitev določil kolektivne pogodbe, predvsem za zagotavljanje delavčevih pravic, ki izhajajo iz dela, za obračunavanje njegovega osebnega dohodka po udeležbi pri ustvarjenem dohodku, za topli obrok med delom itd.

I. V.

DOGOVORI — glasilo občinske konference SZDL Ljubljana Center, Prešernova 26, p. p. 191 — Telefon: 312-634 in 315-784 — Izhaja štirinajstredno — Naklada: 16.000 izvodov

IZDAJATELJSKI SVET:

Vojko Novak (predsednik), Blaž Mateković, Viktor Damjan, Marjan Mayer, Franci Strle, Breda Pavlič, Lojze Cepuš, Karel Destovnik, Tatjana Pust, Artur Boroje, Mišo Javornik, Vladimir Jerman in Ivan Hafner

UREJA UREDNIŠKI ODBOR:

Zvone Kržišnik (glavni urednik), Mišo Javornik (odgovorni urednik), Dragica Bošnjak, Artur Boroje, Matija Což, Bogdan Pogacnik, Milan Turel, Bogdan Fajon in Darinka Legat

Rokopisov in fotografij ne vračamo

Tisk: ČGP »Delo« TOZD Grafika, Likozarjeva 1

Izvršni svet občinske skupščine o zbiranju in trošenju posojila za ceste.

V Centru manj tranzitnega prometa

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Center je pretekli teden, na svoji redni seji, obravnaval med drugim tudi zaključno poročilo občinskega štaba za izvedbo javnega posojila za ceste v občini Center.

Štab je o svojem delu in poteku akcije redno poročal o čemer smo ob sami akciji ter ob zaključku, obveščali tudi bralce Dogovorov.

Zaključno poročilo kaže, da je bilo v občini Center vpisano posojilo v znesku 128.401.914 din kar pomeni, da je bila zastavljena obveznost prekoračena za 45.089,63 dinarja ali za 54,20 odstotka. Da je bila akcija v naši občini zares uspešna in odziv vpisnikov zelo dober priča tudi primerjalni podatek, saj navedeni znesek pomeni najvišjo prekoračitev v Sloveniji, po procentualnem prekoračenju vpisa pa petnajsto mesto. V Ljubljani je na-

ša občina tako po procentualnem kot absolutnem znesku na prvem mestu.

Podrobnejši podatki pa nam kažejo naslednjo sliko: delavci v združenem delu so vpisali 108.928.439 din, občani v krajevni skupnostih 4.056.815 din ter OZD iz sredstev skladov 15.416.700 din. Kljub zelo ugodnim ocenam in v celoti lepim rezultatom pa velja omeniti, da ni vsak zaposleni vpisal vsaj polovico svojega mesečnega dohodka. V povprečju je namreč vpis 1992,44 din, kar je po podatkih za prvo leto 1976. leta, 45 odstotkov povprečnega mesečnega dohodka na zaposlenega.

Tudi v krajevnih skupnostih smo lahko zadovoljni z višino vpisanih sredstev ne pa v celoti s številom vpisnikov.

Do konca preteklega leta so vpisniki vplačali, v skladu s

predvideno dinamiko, 20 odstotkov vpisanega posojila.

Naše občane Centra in drugih občin pa prav gotovo najbolj zanima kako bodo porabljeni zbrana presežena sredstva. Izvršni svet je že v oktobru lanskega leta podprl stališče našega občinskega političnega aktiva, da se ta sredstva združijo s sredstvi, ki predstavljajo prekoračitev zadanih obveznosti, zbranih v drugih občinah na enem ali več objektih, z izgradnjo katerih bi se v najkrajšem času zmanjšal predvsem tranzitni promet tovornih vozil skozi naše mesto. Dokončen kvantificiran predlog objektov, ki bi se gradili iz viška zbranega posojila, bo pripravil mestni izvršni svet, ob upoštevanju stališč občin.

Predlog programa bo predložen v obravnavo republiški skupnosti za ceste še v tem mesecu. A. B.

Rušenje

»Staro se unika novemu«, bi lahko rekli ob pogledu na zgornjo sliko. V krajevni skupnosti Tabor na Trubarjevi ulici delavci te dni podirajo nekatere stare stavbe. Hiše, zgrajene še v prejšnjem stoletju, se morajo umakniti pred sodobnimi objekti. Ze spomladi bodo tu pričeli graditi novo stanovanjsko stolpnico.

Foto: ANDREJ SELAN

OK SZDL pripravlja problemsko konferenco

Za čistejše okolje

Stanje na področju varstva okolja, sprejete planske naloge in določila zakona o varstvu zraka, odloka o varstvu zraka in zakona za omejevanje hrupa narekujejo, da je potrebno začeti in začetne ukrepe čim prej uresničevati; izvršni svet občine Ljubljana Center naj ugotovi večje onesnaževalce okolja, ki bi se glede na izpeljano toplovodno omrežje lahko že letos priključili nanj, odgovorni nosilci pa so, prav tako še letos, dolžni izdelati sanacijske programe za varstvo zraka in okolja.

Poleg varstva pred onesnaževanjem zraka bo treba v Centru letos izpeljati akcije za zboljšanje čistote vseh javnih površin in odpraviti neurejena odlagališča smeti in odpadkov na celotnem območju občine. Organizacije združenega dela, posebno tiste, ki izvajajo dejavnost na področju varstva okolja, komunalna interesna skupnost in skupnost za varstvo zraka, so dolžne v okviru svojih pristojnosti ukreniti vse potrebno za dosledno uresničevanje sprejetega zakona in odloka za varstvo okolja.

To je le nekaj misli iz smernic delovnega gradiva, ki so ga pripravili za minulo sejo iniciativnega odbora za sklic problemske konference o programu za izvedbo akcije za čistej-

še Ljubljano. Za sejo pa so pripravili tudi podroben načrt nosilcev obsežne očiščevalne akcije z nalogami (SZDL — organizacija akcije v krajevnih skupnostih preko svojih krajevnih organizacij in hišnih svetov, sindikati v OZD, ZSMS, ki naj bi pritegnila vso šolsko mladino, izvršni svet, kot je bilo omenjeno že v uvodu, skupnost za varstvo okolja, Javna higiena ter TOZD Rast).

Program je precej obsežen, razpravljalci so ga tudi še v marsičem dopolnili, bistveno, kar pa velja pri njem (ponovno!) poudariti pa je, da si moramo v uvodu zastavljeno akcijo razlagati kot trajno nalogo vseh prebivalcev našega mesta.

D. B.

IVANA ŽONTAR, gospodinja: »Ljubljana ni najbolj čista. Vsi radi živimo v čistem okolju, a vse premalo se držimo reda. Sprašujem se, zakaj je Trubarjeva cesta tako slabo očiščena. Vse preveč je smeti po tleh. Vsi bi morali veliko bolj paziti na čistočo. Potrebno bi bilo postaviti več košev za smeti.«

ANKETA O ČISTEJŠI LJUBLJANI

Hitri industrijski razvoj je zahteval tudi svoje žrtve. Tako lahko opazimo, da smo v preteklosti vse premalo pozornosti posvečali našemu okolju. Preveliko izkoriščanje naravnih dobrin in čezmerno kopičenje industrijskih odpadkov je pripeljalo do tega, da smo se začeli sami zastrupljati. V ozračje spuščamo vse preveč strupenih plinov, reke so onesnažene z industrijskimi odplakami in v okolici mest se kopičijo gore smeti. Tudi sama mesta niso tako čista, kot bi morala biti. Vsi skupaj moramo poskrbeti za čistejše in bolj zdravo okolje. Med našimi občani smo naredili malo anketo o tem, kaj mislijo o čistoči v našem mestu.

LEOPOLDA CIMPERMAN, učiteljica: »Kljub temu, da vsi hočemo delati in živeti v čistem in zdravem okolju, posvečamo temu premalo pozornosti. Otroke poučujemo, kako morajo paziti na čistejše okolje. A kaj, ko pa otroci radi posnemajo odrasle, vsi pa vemo, da mnogi starejši malomarno mečejo smeti mimo koša. Hitra industrializacija nas je postavila pred velik problem, kam z odpadki. Tudi tu velja rek: Kakor si bomo postlali, tako bomo ležali.«

JOCO STAMENKOVIČ, uslužbenec: »V Ljubljani živim že pet let. Res je, da so nekatera jugoslovanska mesta veliko bolj onesnažena kot Ljubljana, a to nas ne sme uspraviti. Še vseeno mislim, da bi s skupnimi močmi lahko očistili mesto, in tako pripomogli, da bi bilo lepše. Škoda, da imamo tako slab zrak. S skupnimi močmi bi tudi ta problem lahko rešili.«

SAŠO PUK, dijak: »Prispodoba 'bela Ljubljana' že dolgo ne velja. Vsekakor je premalo ko-